

DISRUPTING HARM DI MALAYSIA

Bukti mengenai eksploitasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian

RINGKASAN EKSEKUTIF

Dibiayai
oleh

End Violence
Against Children

Dilaksanakan
oleh

unicef
Office of Research-Innocenti

Peringatan:

Disrupting Harm menyetengahkan topik yang rumit dan sensitif berkenaan eksploitasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian. Kadangkala dalam laporan ini terdapat beberapa perkara yang sedih diceritakan termasuk dengan menggunakan kata-kata “survivor” sendiri. Sesetengah pembaca, terutamanya mereka yang mempunyai pengalaman keganasan seksual mungkin mendapati kandungan laporan ini sukar dibaca. Anda digalakkan untuk memantau maklumbalas anda dan melibatkan diri dengan laporan melalui cara yang anda selesa. Pohon untuk mendapatkan sokongan psikologi bagi tekanan akut.

Cadangan pemetikan:

ECPAT, INTERPOL dan UNICEF. (2022). *Disrupting Harm di Malaysia: Bukti mengenai eksploitasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian*. Global Partnership to End Violence Against Children.

Hak Cipta © ECPAT, End Violence Partnership, INTERPOL, UNICEF, 2022. Penggunaan penerbitan ini dibenarkan dengan syarat sumbernya diakui dan penerbitan itu tidak digunakan untuk tujuan komersial.

Pembiayaan daripada the Global Partnership to End Violence Against Children melalui inisiatif Safe Online tidak membentuk pengiktirafan.

RINGKASAN EKSEKUTIF

Dibiayai oleh Global Partnership to End Violence Against Children melalui inisiatif Safe Online, ECPAT International, INTERPOL dan UNICEF Office of Research - Innocenti telah bekerjasama dalam mereka bentuk dan melaksanakan *Disrupting Harm*. Perkongsian unik ini membawa pendekatan pelbagai disiplin kepada isu yang kompleks untuk mengemukakan pelbagai sudut pandangan mengenai isu OCSEA. Penyelidikan ini telah dijalankan di tujuh buah negara di Afrika Timur dan Selatan serta enam buah negara di Asia Tenggara, termasuk Malaysia. Data yang dikumpul telah diterjemah daripada sembilan aktiviti penyelidikan yang berbeza bagi menjana setiap laporan kebangsaan yang menceritakan kisah ancaman OCSEA dan mekanisme tindak balas nasional yang sedia ada dalam menangani bentuk keganasan ini terhadap kanak-kanak. Laporan penyelidikan ini diakhiri dengan satu set cadangan yang jelas untuk tindakan lanjut.

Akses Internet, aktiviti-aktiviti dan kemahiran

Sembilan puluh empat peratus daripada kanak-kanak berumur 12 – 17 tahun di Malaysia telah menggunakan internet dalam tempoh tiga bulan yang lalu. Selain itu, menurut tinjauan isi rumah oleh *Disrupting Harm* terhadap 995 kanak-kanak yang menggunakan internet dalam kumpulan umur ini, 96% menggunakan internet sekurang-kurangnya sekali sehari. Kanak-kanak terutamanya mengakses internet dari rumah mereka diikuti oleh sekolah dan pusat membeli-belah/kafe internet. Hampir kesemua kanak-kanak yang ditinjau telah menggunakan telefon pintar untuk mengakses internet, dan hanya 25% - terutamanya kanak-kanak kecil berumur 12-13 tahun berkongsi telefon pintar mereka dengan orang lain. Komputer telah digunakan untuk mengakses internet oleh 28% kanak-kanak.

Majoriti kanak-kanak yang telah ditinjau menggunakan media sosial (91%) dan aplikasi pemesejan segera (90%), menonton klip video (88%), dan menggunakan internet untuk kerja sekolah (86%) sekurang-kurangnya sekali seminggu. Kanak-kanak di Malaysia adalah pengguna internet berkerapan tinggi, dan ini dibuktikan melalui kemahiran digital mereka. Sebanyak 84% mendakwa bahawa mereka boleh menentukan imej mereka atau rakan mereka yang sesuai untuk dikongsi dalam talian, manakala 67% menyatakan mereka tahu cara menukar tetapan privasi mereka dan 66% tahu bagaimana untuk melaporkan kandungan berbahaya di media sosial. Kemahiran digital yang dilaporkan sendiri adalah paling rendah dalam kalangan kanak-kanak kecil berumur 12-13 tahun dan kanak-kanak yang tinggal di kawasan luar bandar.

Seorang penjaga¹ setiap kanak-kanak yang ditinjau juga telah ditemubual. Hampir kesemua penjaga yang ditinjau (98%) menyatakan bahawa mereka

telah menggunakan internet dalam tempoh tiga bulan yang lalu: satu penemuan luar biasa di negara-negara *Disrupting Harm* di mana kanak-kanak sering didapati berada dalam talian lebih banyak daripada penjaga mereka. Daripada penjaga yang menggunakan internet, 92% menggunakan internet setiap hari; Walau bagaimanapun, penjaga yang lebih tua (berumur 50+) kurang menggunakan internet berbanding dengan penjaga yang lebih muda.

Sebanyak 88% kanak-kanak yang ditinjau menyatakan penjaga mereka mencadangkan cara untuk mereka kekal selamat dalam talian dan 79% menyatakan penjaga mereka membantu mereka jika mereka diganggu oleh sesuatu di internet. Sebaliknya, para penjaga sendiri hanya yakin secara sederhana tentang kemahiran digital mereka: 55% mengatakan mereka lebih tahu tentang internet berbanding anak mereka dan 33% menyatakan mereka boleh membantu anak mereka menangani perkara yang mengganggu mereka dalam talian.

Aktiviti-aktiviti dalam talian yang berisiko

Sebilangan besar penjaga yang telah ditinjau menganggap ianya sangat berisiko untuk kanak-kanak berkongsi imej seksual atau video seksual dalam talian (87%), menghantar maklumat peribadi mereka kepada seseorang (84%), melihat imej seksual dalam talian (83%) atau bertemu dengan seseorang yang mereka kenal pertama kali melalui internet secara langsung (77%). Dua puluh enam peratus kanak-kanak menyatakan bahawa penjaga mereka mengehadkan penggunaan internet mereka, manakala 36% penjaga menyatakan mereka akan menyekat penggunaan internet kanak-kanak mereka jika kanak-kanak itu diganggu oleh sesuatu dalam talian.

1. Dalam tinjauan isi rumah, terma 'penjaga' ialah terma inklusif yang digunakan untuk merujuk kepada semua orang dewasa yang bertanggungjawab terhadap kanak-kanak seperti ibu bapa, ibu bapa tiri, datuk nenek atau penjaga sah yang lain.

Kebanyakan kanak-kanak juga telah menyedari risiko yang dikaitkan dengan penggunaan internet. Malah, hanya sebilangan kecil kanak-kanak yang melaporkan bahawa mereka telah terlibat dalam aktiviti dalam talian yang berisiko pada tahun lalu. Sebagai contoh, 5% telah, dalam tahun lalu, bertemu dengan seseorang yang pertama kali mereka kenal dalam talian. Hanya 1% (enam kanak-kanak) mengatakan bahawa mereka telah berkongsi gambar atau video bogel diri mereka dalam talian pada tahun lalu.

Dua puluh empat peratus kanak-kanak telah menemui kandungan seksual secara tidak dijangka dalam talian melalui iklan, suapan media sosial, enjin carian dan aplikasi pemesejan, dan 17% melaporkan mereka secara aktif mencari bahan tersebut. Kanak-kanak berumur 16-17 tahun dan kanak-kanak lelaki adalah kumpulan yang paling berkemungkinan terdedah kepada imej dan video seksual dalam talian.

Pengalaman kanak-kanak terhadap eksploitasi dan penderaan seksual dalam talian

Kanak-kanak yang ditinjau juga disoal sama ada mereka telah mengalami pelbagai pengalaman yang boleh membentuk OCSEA dalam tempoh setahun yang lalu. Dalam laporan *Disrupting Harm*, OCSEA ditakrifkan sebagai situasi yang melibatkan penggunaan teknologi digital atau komunikasi pada satu ketika semasa tempoh eksploitasi atau penderaan seksual terhadap kanak-kanak. Menurut data *Disrupting Harm*, pada tahun lalu, 4% kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 tahun di Malaysia (38 kanak-kanak) melaporkan bahawa mereka telah mengalami bentuk eksploitasi dan penderaan seksual dalam talian yang jelas. Anggaran ini termasuk telah diperas ugut untuk terlibat dalam aktiviti seksual, imej seksual mereka dikongsi tanpa kebenaran, atau telah dipaksa untuk terlibat dalam aktiviti seksual melalui janji wang atau hadiah. Selain itu, 5% daripada kanak-kanak yang ditinjau (46 kanak-kanak) telah menerima permintaan yang tidak diinginkan untuk bercakap tentang seks dan 3% (26 kanak-kanak) telah menerima permintaan untuk imej yang menunjukkan alat sulit mereka, yang bergantung pada keadaan, boleh membentuk pengantunan kanak-kanak. Berkenaan dengan tinjauan isi rumah, tahap pelaporan yang kurang tertentu dijangka disebabkan oleh faktor termasuk ketidakselesaian untuk membincangkan mengenai seks dan seksualiti dengan peninjau dan kebimbangan terhadap tuduhan diri yang sah di sisi undang-undang kerana sesetengah amalan dijenayahkan.

“ Menurut data *Disrupting Harm*, pada tahun lalu, 4% kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 tahun di Malaysia (38 kanak-kanak) melaporkan bahawa mereka telah mengalami bentuk eksploitasi dan penderaan seksual dalam talian yang jelas.

” Daripada 38 kanak-kanak yang dilaporkan tertakluk kepada sekurang-kurangnya satu daripada empat bentuk OCSEA yang jelas, pesalah adalah individu yang tidak dikenali oleh kanak-kanak sebelum kejadian (10 kanak-kanak), rakan sebaya di bawah 18 (enam kanak-kanak), rakan dewasa atau orang kenalan (lima kanak-kanak) atau ahli keluarga (lima kanak-kanak). Lapan belas kanak-kanak tidak mengetahui siapa itu pesalah, manakala 11 lagi kanak-kanak lebih memilih untuk tidak mendedahkan siapa itu pesalah. Kanak-kanak yang telah mengalami eksploitasi dan penderaan seksual dalam talian atau mengalami interaksi bersifat seksual dalam talian lain yang tidak diinginkan memetik banyak media sosial dan tapak aplikasi pemesejan di mana mereka menjadi sasaran. Antaranya, WhatsApp adalah yang paling menonjol, di samping Facebook/Facebook Messenger. Platform lain yang bukan berasaskan daripada AS, terutamanya WeChat dan Telegram, dipetik dalam beberapa keadaan tertentu.

Tambahan pula, bilangan laporan (dikenali sebagai CyberTips) yang dibuat kepada AS National Center for Missing and Exploited Children (NCMEC) oleh syarikat teknologi yang berpangkalan di US mengenai eksploitasi seksual kanak-kanak yang disyaki di Malaysia meningkat sebanyak 90% antara tahun 2017 dan tahun 2019. Pelbagai platform media sosial, pengehosan imej dan penyedia perkongsian video membuat laporan mengenai kandungan berhubung Malaysia, tetapi jumlah terbesar datang dari Facebook. Hampir semua pemberitahuan adalah berkaitan dengan pemilikan, pembuatan dan pendedaran bahan penderaan seksual kanak-kanak (CSAM). Analisis lanjut untuk *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa terdapat keterangan bahawa, di Malaysia, CSAM dicari di web terbuka. Data telah dikenal pasti dan dikongsi dengan penguatkuasaan undang-undang Malaysia berhubung percubaan untuk memikat kanak-kanak dalam talian sebelum melancong, yang menunjukkan bahawa Malaysia adalah destinasi yang berpotensi untuk pesalah seks untuk mengembara.

Pendedahan dan pelaporan eksploitasi dan penderaan seksual dalam talian

Entiti penguatkuasaan undang-undang yang dipertanggungjawabkan untuk menyiasat semua bentuk eksploitasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian dan luar talian ialah Bahagian D11 Polis Diraja Malaysia (juga dikenali sebagai Bahagian Siasatan Seksual, Wanita dan Kanak-Kanak). Menurut Bahagian D11, sebanyak 35 kes OCSEA telah disiasat antara tahun 2017 dan tahun 2019. Ini adalah sub-bahagian semua kes penderaan kanak-kanak yang disiasat oleh unit yang ditandakan sebagai melibatkan teknologi. Bahagian D11 juga menyatakan bahawa beberapa kes di bawah mereka mungkin tidak direkodkan sebagai kes OCSEA tetapi mungkin masih mempunyai elemen dalam talian atau teknologi.

Kes-kes OCSEA biasanya dilaporkan kepada polis oleh atau dengan sokongan orang dewasa, iaitu, bukan secara langsung oleh kanak-kanak itu sendiri. Hanya satu kes dilaporkan melalui talian bantuan. Hasil dapatan daripada tinjauan isi rumah dengan kanak-kanak menunjukkan bahawa OCSEA kerap tidak didedahkan dan tidak dilaporkan secara rasmi. Separuh daripada bilangan kecil kanak-kanak yang ditinjau, mendedahkan bahawa mereka tertakluk kepada sekurang-kurangnya satu daripada empat kejadian OCSEA yang jelas atau pengalaman seksual lain yang tidak diinginkan di internet di mana tidak dimaklumkan kepada mana-mana orang (menunjukkan kemungkinan ketiadaan pelaporan, kerana disebutkan di atas, ini bermakna bilangan sebenar pelaporan yang sebenar mungkin lebih tinggi). Mereka yang mendedahkan kemungkinan besar menceritakan kepada rakan atau penjaga. Alasan yang diberikan oleh kanak-kanak untuk tidak mendedahkan OCSEA termasuk kurangnya kesedaran tentang tempat untuk melaporkan atau kepada siapa untuk memberitahu, perasaan malu dan segan, tidak menganggap kejadian itu cukup serius untuk dilaporkan, rasa telah melakukan sesuatu yang salah, kebimbangan untuk menghadapi masalah, kebimbangan bahawa pendedahan akan menyebabkan masalah kepada keluarga, kebimbangan bahawa kejadian itu tidak akan dirahsiakan dan tidak percaya bahawa terdapat tindakan yang boleh dilakukan mengenai perkara tersebut. Perbualan dengan mangsa muda OCSEA semasa tinjauan *Disrupting Harm* dijalankan menunjukkan bahawa terdapat juga ancaman terhadap kanak-kanak. Kanak-kanak - terutamanya kanak-kanak lelaki - yang didera atau dieksploitasi oleh pesalah jantina yang sama mungkin mengalami kesukaran untuk mendedahkan OCSEA kerana stigma dan risiko mencederakan diri sendiri, kerana hubungan seksual antara kanak-kanak lelaki adalah haram di negara ini dan kanak-kanak lelaki boleh

didakwa di bawah undang-undang ini jika menjadi mangsa oleh pesalah lelaki.

Pengenalpastian dan penyiasatan kes-kes OCSEA

Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017 menjenayahkan perbuatan berkomunikasi secara seksual dengan kanak-kanak atau menggalakkan kanak-kanak berkomunikasi secara seksual dengan apa jua cara. Ia juga menjadikannya satu kesalahan bagi sesiapa sahaja untuk berkomunikasi dengan kanak-kanak dengan niat untuk melakukan atau memudahkan kesalahan yang berkaitan dengan CSAM atau penderaan seksual. Akta itu mengandungi definisi yang luas mengenai CSAM dan melarang banyak perbuatan yang berkaitan dengan pengeluaran, pengedaran dan penjualannya. Dengan mengetahui, mengakses dan memiliki CSAM juga merupakan satu kesalahan. Walaupun responden dalam temu bual untuk *Disrupting Harm* melaporkan bahawa peruntukan ini digunakan dalam kes penderaan seksual kanak-kanak melalui live-streaming, undang-undang juga boleh menjenayahkan perbuatan ini dengan lebih jelas. Ketidakeragaman peruntukan undang-undang wujud, sebagai contoh, di bawah Kanun Keseksaan, rogol statutori- bagi persetubuhan dengan kemasukan - hanya terpakai kepada kanak-kanak perempuan di bawah umur 16 tahun. Umur persetujuan untuk persetubuhan yang bukan dengan kemasukan termasuk bagi kategori "acts of gross indecency" di bawah Kanun Keseksaan, telah ditetapkan pada umur 14 tahun untuk semua kanak-kanak, manakala peruntukan Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017 terpakai kepada semua kanak-kanak di bawah umur 18 tahun. Dalam praktis, ketidakeragaman ini boleh membawa kepada tahap perlindungan yang berbeza dan bergantung pada jantina dan umur kanak-kanak yang terlibat dalam penderaan.

Dalam kajian kes yang dikumpul daripada entiti penguatkuasaan undang-undang untuk *Disrupting Harm*, pesalah lelaki yang melakukan jenayah berkaitan OCSEA terhadap mangsa kanak-kanak lelaki telah didakwa di bawah peruntukan yang melarang homoseksualiti termasuk dalam Kanun Keseksaan berbanding jenayah berkaitan OCSEA khusus di bawah Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual terhadap Kanak-Kanak 2017. Kekurangan kefahaman dengan akta ini mungkin, sebahagiannya, menjelaskan kecenderungan ini, namun ini boleh menjejaskan perkhidmatan dan sokongan yang disediakan kepada mangsa kanak-kanak.

Unit Penyiasatan Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC) merupakan salah satu unit yang membentuk di bawah Bahagian D11. Ianya terdiri daripada empat pegawai terlatih yang berdedikasi untuk menangani OCSEA di ibu pejabat negara. Walaupun kepakaran, peralatan dan sejarah kukuh kerjasama antarabangsa dan kerjasama dengan institusi kewangan, unit ini masih dikekang oleh bilangan kakitangan yang rendah, pertukaran pegawai yang kerap dan penugasan semula tugas dan tanggungjawab, ketiadaan sambungan jalur lebar berkelajuan tinggi yang akan memudahkan penggunaan pangkalan data International Child Sexual Exploitation (ICSE) yang dimiliki oleh INTERPOL, kekurangan sokongan psikologi untuk pegawai dan kapasiti yang tidak mencukupi untuk siasatan rahsia, pengumpulan risikan sumber terbuka dan pengawasan proaktif.

Bantuan forensik digital tersedia untuk D11/MICAC daripada Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) dan Agensi Keselamatan Siber Nasional (CyberCSI). Di bawah Strategi Keselamatan Siber Malaysia untuk 2020–2024, Pelan Penguatkuasaan Jenayah Siber Kebangsaan akan diguna pakai, serta merangkumi usaha untuk meningkatkan pengetahuan dan kemahiran kedua-dua pegawai penguatkuasaan undang-undang dan anggota badan kehakiman dan profesion perundang dalam keadaan yang semakin kompleks dalam jenayah siber.

Pengalaman kanak-kanak dengan mekanisme penguatkuasaan undang-undang, proses keadilan dan perkhidmatan sosial

Pasukan penyelidikan *Disrupting Harm* tidak dapat mengenal pasti sampel kanak-kanak yang telah mendapatkan keadilan untuk OCSEA melalui mahkamah. Pengenaln sampel termasuk carian yang meluas melalui rangkaian organisasi sokongan, profesional undang-undang dan lain-lain. Oleh itu, kesimpulan yang dibuat dalam laporan itu adalah berdasarkan temu bual dengan pegawai kerajaan, profesional keadilan dan tinjauan penyedia perkhidmatan barisan hadapan. Kesukaran mengenal pasti kanak-kanak mungkin menunjukkan bahawa OCSEA masih tidak kelihatan dalam sistem keadilan di peringkat kebangsaan. Sebab-sebab yang mungkin bagi perkara ini, termasuk keterangan yang menunjukkan bahawa wujudnya stigma yang ketara mengenai pendedahan jenayah seksual di Malaysia, dibincangkan dalam laporan.

Pegawai-pegawai penguatkuasaan undang-undang semua menyatakan komitmen mereka terhadap pendekatan child-centred bagi penyiasatan dan pendakwaan. Bahagian D11 menyediakan perkhidmatan sokongan untuk kanak-kanak melalui pegawai penjagaan di Pusat Jagaan Mangsa

(Victim Care Centres) dan berhubung dengan Jabatan Kebajikan Masyarakat untuk mendapatkan perkhidmatan sokongan lain yang diperlukan untuk kanak-kanak yang telah mendedahkan eksploitasi dan penderaan seksual kanak-kanak, termasuk OCSEA (contohnya tempat perlindungan). Terdapat Pusat Temu Bual Kanak-Kanak (Child Interview Centres) di setiap negeri dengan pegawai terlatih untuk mengikuti pendekatan siasatan yang mesra kanak-kanak. Walaupun begitu, dilaporkan polis tidak selalu menggunakan bilik khas pusat atau peralatan rakaman video ketika menemu bual kanak-kanak.

Dua mahkamah khas ditubuhkan untuk mengendalikan jenayah seksual terhadap kanak-kanak secara khusus, di bandar Putrajaya dan Kuching, tetapi inisiatif ini masih belum lagi diperluaskan ke lokasi geografi lain. Mahkamah khas mempunyai kemudahan yang mesra kanak-kanak, seperti pintu masuk dan keluar khas untuk mangsa kanak-kanak, bilik menunggu yang mesra kanak-kanak dan kemudahan pautan video. Hakim menggunakan bahasa yang mesra kanak-kanak dan prosiding kes berjalan dengan agak cepat. Di mahkamah lain, kes boleh ditarik balik dan layanan terhadap mangsa kanak-kanak berbeza-beza, bergantung kepada peruntukan kewangan untuk penyediaan kemudahan atau kesedaran/latihan profesional perundangan dan kehakiman.

Perkhidmatan pendamping guaman tersedia untuk mangsa melalui Jabatan Bantuan Guaman, tetapi orang yang ditemu bual menyatakan bahawa mereka tidak jelas dan jarang menggunakan perkhidmatan tersebut. Begitu juga, mangsa mempunyai hak untuk mendapatkan pampasan, tetapi pendakwa raya jarang mengemukakan permohonan, dan tiada panduan rasmi untuk mahkamah mengenai cara menentukan kuantum pampasan untuk diberikan. Di samping itu, pesalah mungkin tidak dapat membayar pampasan dan boleh memilih untuk menjalani hukuman penjara yang lebih lama sebaliknya, ini bermakna kanak-kanak itu mungkin tidak mendapat manfaat daripada tuntutan pampasan walaupun tindakan diambil.

Perkhidmatan sokongan sosial untuk mangsa kanak-kanak disediakan oleh Jabatan Kebajikan Masyarakat dan pelbagai institusi serta organisasi lain. Pusat Khidmat Krisis Seheni (One-Stop Crisis Centres-OSCC) yang berpusat di hospital dan pasukan Suspected Child Abuse and Neglect (SCAN) menyediakan pemeriksaan perubatan awal dan intervensi bukan kecemasan untuk jenayah seksual termasuk apabila kanak-kanak terlibat dan mereka dikatakan sangat cekap dalam hal ini. Walau bagaimanapun, terdapat keperluan untuk laluan rujukan yang jelas dari klinik tempatan ke pusat-

pusat ini. Perkhidmatan sokongan sosial dikatakan boleh didapati kebanyakannya di bandar-bandar utama.

Inisiatif semasa untuk kanak-kanak

Malaysia telah menghasilkan beberapa dokumen strategik mengenai perlindungan kanak-kanak termasuk Pelan Tindakan Perlindungan Kanak-kanak Dalam Dunia Siber (2015-2020). Pada 2019, Malaysia menerima pakai ASEAN Declaration on the Protection of Children from all Forms of Online Exploitation and Abuse. Penerimaan ini memerlukan untuk menambah baik piawaian dan dasar perlindungan kanak-kanak mengenai OCSEA, meningkatkan keupayaan profesional dalam unit khusus yang bertanggungjawab untuk menyoiasat jenayah berkaitan OCSEA, mengukuhkan mekanisme pengumpulan data, meningkatkan kesedaran dan mengadakan sesi libat urus dengan sektor swasta.

Institusi utama yang diberi mandat untuk memerangi OCSEA termasuk Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM), Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia, Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM), Cybersecurity Malaysia, Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI) dan Kementerian Pendidikan (KPM). Institusi ini telah menjalankan inisiatif untuk meningkatkan kesedaran dan pendidikan untuk kedua-dua kanak-kanak dan penjaga mengenai penderaan kanak-kanak dan keselamatan dalam talian; bagaimanapun, tidak jelas daripada temu bual dengan wakil kerajaan sejauh mana tumpuan diberikan kepada OCSEA dalam program-program ini. SKMM juga membantu Polis Diraja Malaysia dengan menyekat akses kepada laman web yang mengandungi bahan penderaan kanak-kanak dan membantu dalam pengecaman suspek dan analisis digital forensik.

Walau bagaimanapun, wakil kerajaan dan pemberi maklumat lain mencadangkan bahawa kekurangan peruntukan kewangan yang khusus dan kakitangan terlatih telah menyukarkan untuk melaksanakan dasar dan rancangan secara konkrit untuk mencegah dan bertindak balas terhadap OCSEA. Berkenaan dengan penyelarasan, Pasukan Petugas Perlindungan Dalam Talian Kanak-kanak (Child Online Protection Taskforce), yang ditubuhkan oleh Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) pada 2013, bagi tujuan merangka Pelan Tindakan Perlindungan Dalam Talian Kanak-kanak – yang luput pada 2020- tidak lagi berfungsi. Keterangan mengenai keberkesanan inisiatif untuk meningkatkan kesedaran berkaitan OCSEA juga tidak ditemui. Usaha meningkatkan kesedaran telah terbantut oleh ketidakselesaan budaya Malaysia untuk membincangkan seks dan seksualiti, yang juga

berpanjangan kepada ketidakselesaan berhubung penderaan dan eksploitasi seksual. Ini terbukti dalam temu bual dalam kalangan profesional keadilan dan dalam tinjauan dengan pekerja barisan hadapan, 72% daripada mereka percaya pantang larang mengenai seks dan seksualiti adalah penghalang untuk melaporkan OCSEA.

Badan-badan bukan kerajaan (NGO) turut bekerjasama dengan kerajaan bagi inisiatif untuk meningkatkan kesedaran pendidikan. NGO seperti Protect and Save the Children, Women's Aid Organisation (WAO) dan Women's Centre for Change (WCC) turut menyokong mangsa semasa prosiding mahkamah. P.S. The Children dikatakan satu-satunya organisasi sosial yang memfokuskan kepada penderaan seksual terhadap kanak-kanak dengan pelbagai aktiviti daripada advokasi dasar kepada menyediakan perkhidmatan talian hotlines dan perkhidmatan kaunseling serta terapi. Monsters Among Us: Youth Advocates ialah organisasi pimpinan belia yang bertujuan untuk menyokong, memperkasa, mendidik dan menyokong mangsa penderaan kanak-kanak. Organisasi tersebut mempunyai portal pelaporan dalam talian untuk mangsa yang dikenali sebagai Lapor Predator.

Pemberi perkhidmatan rangkaian Internet dikatakan memberikan kerjasama yang baik dengan pihak penguatkuasaan undang-undang dalam siasatan kes OCSEA. Walau bagaimanapun, ianya tidak mandatori, dan sekiranya tiada sebarang undang-undang pengekalan/pemeliharaan data mandatori, mereka tidak boleh menyimpan dan mengekalkan data dengan mengambil kira perkara ini. Begitu juga, tiada kewajipan undang-undang khusus untuk pemberi perkhidmatan rangkaian Internet untuk melaporkan CSAM atau untuk singkir atau menyekat akses kepada laman web yang mengandungi bahan penderaan seksual kanak-kanak; walau bagaimanapun, Akta Komunikasi dan Multimedia 1988 menjadikan mereka bertanggungjawab secara jenayah jika mereka menyediakan kandungan pada rangkaian mereka yang sumbang, lucah atau jelic sifatnya dengan niat untuk menyakitkan hati, menganiayai, mengugut atau mengganggu. Menurut Kod Kandungan Komunikasi dan Multimedia Malaysia, "pornografi kanak-kanak" termasuk dalam kategori kandungan lucah yang dilarang.

Penemuan-Penemuan utama

Laporan itu diakhiri dengan penekanan kepada enam penemuan utama daripada hasil penyelidikan:

1. Pada tahun lalu, sekurang-kurangnya 4% daripada kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 tahun di Malaysia mengalami ancaman eksploitasi dan penderaan seksual yang jelas dalam talian, termasuk diperas ugut untuk terlibat dalam aktiviti seksual, imej seksual mereka dikongsi tanpa kebenaran, atau dipaksa untuk melakukan aktiviti seksual melalui janji wang atau hadiah. Berdasarkan kepada populasi, kedudukan ini mewakili anggaran 100,000 kanak-kanak yang mungkin telah mengalami mana-mana kemudahan ini dalam tempoh hanya satu tahun.
2. Menurut tinjauan isi rumah, pesalah OCSEA kebanyakannya merupakan orang yang tidak dikenali oleh kanak-kanak itu. Dalam peratusan kes, pesalah adalah individu yang telah dikenali oleh kanak-kanak – selalunya kenalan dewasa, rakan sebaya di bawah umur 18 tahun atau ahli keluarga.
3. Kanak-kanak mengalami OCSEA terutamanya melalui platform media sosial seperti aplikasi-aplikasi WhatsApp, Facebook/Facebook Messenger, WeChat atau Telegram.
4. Kanak-kanak yang mengalami OCSEA lebih cenderung untuk menceritakan kepada orang dalam dalam rangkaian kenalan mereka, terutamanya rakan, penjaga atau adik-beradik. Talian bantuan dan polis hampir tidak pernah digunakan untuk mendapatkan bantuan.
5. Pelbagai inisiatif yang baik oleh kerajaan, masyarakat sivil dan industri sedang dijalankan di Malaysia; bagaimanapun, penyelarasan dan kerjasama antara agensi masih lemah dan wujudnya sumber kewangan yang terhad.
6. Walaupun perundangan, dasar dan piawaian sedia ada di Malaysia termasuk peruntukan yang berkaitan dengan OCSEA, termasuk peruntukan kukuh berkenaan penyiasatan dan pendakwaan mesra kanak-kanak, sokongan untuk melaksanakan piawaian tersebut di seluruh negara dan pembaharuan perundangan selanjutnya diperlukan untuk tindakan yang menyeluruh terhadap OCSEA.

Kanak-kanak yang mengalami OCSEA lebih cenderung untuk menceritakan kepada orang dalam dalam rangkaian kenalan mereka, terutamanya rakan, penjaga atau adik-beradik. Talian bantuan dan polis hampir tidak pernah digunakan untuk mendapatkan bantuan.

Laporan itu diakhiri dengan satu siri cadangan-cadangan yang terperinci mengenai tindakan yang wajar diambil oleh kerajaan, pihak penguatkuasaan undang-undang, sektor perkhidmatan perundangan dan kehakiman serta mana-mana orang yang bekerja dalam komuniti, guru, penjaga, platform-platform digital dan pemberi perkhidmatan. Kebanyakan cadangan itu sejajar dengan Regional Plan of Action for the Protection of Children from All Forms of Online Exploitation and Abuse in ASEAN (Pelan Tindakan Serantau ASEAN).²

2. ASEAN Secretariat. (2021). [Regional Plan of Action for the Protection of Children from All Forms of Online Exploitation and Abuse in ASEAN: Supplement to the ASEAN Regional Plan of Action on the Elimination of Violence Against Children.](#)

KAEDAH BAGAIMANA DISRUPTING HARM DI MALAYSIA

Disrupting harm daripada eksploitasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian memerlukan tindakan yang menyeluruh dan berterusan daripada semua pihak berkepentingan – keluarga, komuniti, wakil kerajaan, agensi penguatkuasaan undang-undang, keadilan dan profesional perkhidmatan sokongan sosial serta industri teknologi dan komunikasi kebangsaan dan antarabangsa. Walaupun kanak-kanak adalah sebahagian daripada penyelesaian, bahaya yang disebabkan oleh OCSEA mewajibkan orang dewasa untuk mengambil tindakan untuk melindungi mereka; kita mesti berhati-hati untuk tidak meletakkan tanggungjawab kepada kanak-kanak untuk melindungi diri mereka daripada bahaya tanpa sokongan yang sewajarnya.

Cadangan terperinci seperti berikut untuk tindakan di Malaysia dikelompokkan di bawah enam penemuan utama daripada data *Disrupting Harm* dan ditandakan untuk kumpulan pihak berkepentingan yang berbeza. Walau bagaimanapun, semua tindakan yang dca dicadangkan ini saling berkait dan paling berkesan jika dilaksanakan dengan pelarasan yang baik.

ENAM PENEMUAN UTAMA DAN CADANGAN-CADANGAN UNTUK TINDAKAN

Disrupting Harm Penjajaran dengan Model Tindak Balas Kebangsaan

Banyak negara, syarikat dan organisasi telah menyertai WePROTECT Global Alliance untuk mencegah dan bertindak balas terhadap eksploitasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian. Walaupun tidak menjadi ahli Global Alliance, Malaysia boleh menggunakan [Model Tindak Balas Kebangsaan untuk Mencegah dan Menangani Eksploitasi dan Penderaan Seksual Kanak-kanak](#) membantu menyusun responsnya kepada OCSEA. Model tersebut merupakan panduan yang berharga bagi kerajaan untuk meningkatkan tahap tindak balas mereka.

Majoriti cadangan dalam laporan ini adalah sejajar dengan 21 keupayaan yang dinyatakan dalam Model Respons Kebangsaan. Kebanyakan cadangan bagi penyelidikan *Disrupting Harm* adalah bagi menangani perundangan,³ penguatkuasaan undang-undang,⁴ kehakiman dan pendakwa raya⁵ dan program pendidikan yang berdedikasi.⁶

Walaupun bagaimanapun, *Disrupting Harm* mengenal pasti bidang keutamaan untuk intervensi berdasarkan data yang dikumpul di Malaysia secara khusus.

ASEAN baru-baru ini mengesahkan Pelan Tindakan Serantau ASEAN.⁷ Pelan Tindakan ini termasuk komitmen untuk negara anggota untuk mengukuhkan perlindungan kanak-kanak dalam talian di rantau ini. Pelan itu mempunyai tujuh bidang tumpuan bermula peningkatan kesedaran dan pengukuhan pengumpulan data kepada pembaharuan perundangan. Tindakan yang dicadangkan oleh *Disrupting Harm* merupakan aktiviti-aktiviti yang berterusan, praktikal dan berasaskan kepada keterangan yang boleh dilaksanakan di Malaysia sebagai sebahagian daripada komitmennya kepada Pelan Tindakan Serantau ASEAN.

PENEMUAN 1

Pada tahun lalu, sekurang-kurangnya 4% kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12 – 17 tahun di Malaysia tertakluk kepada contoh jelas eksploitasi dan penderaan seksual dalam talian termasuk diperas-ugut untuk terlibat dalam aktiviti seksual, orang lain berkongsi imej seksual mereka tanpa kebenaran atau dipaksa untuk melakukan aktiviti-aktiviti seksual melalui perjanjian pemberian wang atau hadiah. Berskala kepada populasi, ini mewakili anggaran 100,000 kanak-kanak yang mungkin telah mengalami mana-mana ancaman ini dalam satu tahun.

Kerajaan

1.1 Teruskan sesi libat urus dengan orang ramai – termasuk kanak-kanak, penjaga, guru dan lain-lain – dalam kesedaran tentang keganasan terhadap kanak-kanak termasuk OCSEA melalui program nasional sedia ada.⁸ Memastikan bahawa:

- Program kesedaran dan pendidikan adalah berasaskan kepada keterangan. Mereka harus membangunkan dan menguji program tersebut melalui perundingan yang selamat dan beretika dengan kanak-kanak,⁹ penjaga dan guru untuk memastikan bahawa mereka menangani pengalaman hidup mereka tentang risiko dalam talian dan juga termasuk teknik yang digunakan oleh kanak-kanak untuk memastikan diri mereka selamat. Ini akan membantu untuk mencipta mesej kempen yang berkaitan dengan kanak-kanak dan oleh itu, lebih berkemungkinan bersesuaian dengan mereka.

3. Model National Response #3.

4. Model National Response #4.

5. Model National Response #5.

6. Model National Response #13.

7. ASEAN. (2019). *Declaration on the Protection of Children from all Forms of Online Exploitation and Abuse in ASEAN*.

8. Ini sejajar dengan Pelan Tindakan Serantau ASEAN Aktiviti 6.2.1 untuk menyokong kempen awam secara besar-besaran dan didasarkan mengenai keselamatan dalam talian. ASEAN. Pelan Tindakan Serantau untuk Perlindungan Kanak-Kanak daripada Segala Bentuk Eksploitasi dan Penderaan Dalam Talian di ASEAN: Tambahan kepada Pelan Tindakan Serantau ASEAN Mengenai Penghapusan Keganasan Terhadap Kanak-Kanak. (akan datang).

9. Di Malaysia, Majlis Perwakilan Kanak-Kanak (MPKK) di bawah Bahagian Kanak-Kanak dan Wanita, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga Dan Masyarakat boleh dilibatkan. Wakil tersebut terdiri daripada 30 remaja yang berumur 13-17 tahun dari seluruh negeri di Malaysia. MPKK ialah mekanisme perundingan yang rasmi untuk kanak-kanak dan dua wakil daripada MPKK adalah ahli ke Majlis Perundangan Kanak-Kanak Kebangsaan yang diberi mandat di bawah Akta Kanak-Kanak 2001 untuk menggalakkan penglibatan kanak-kanak dalam proses membuat keputusan.

- Program berasaskan kepada keterangan sedia ada yang telah terbukti berkesan disesuaikan dan diselaraskan dalam konteks Malaysia dan diberi keutamaan dan dikekalkan.
- Kempen mempunyai jangkauan keseluruhan universal. Kanak-kanak yang berumur 12-13 dan kanak-kanak yang tinggal di kawasan luar bandar didapati paling kurang mendapat maklumat tentang cara bagaimana untuk kekal selamat dalam talian. Kanak-kanak luar sekolah juga mesti dihubungi.
- Program dan intervensi dipantau dan dinilai, dan penggunaan dibuat daripada alat yang inovatif seperti model penilaian program keselamatan dalam talian,¹⁰ dimana ianya baru-baru ini telah dibangunkan oleh panel pakar global mengenai keselamatan dalam talian. Rangka kerja penunjuk ini direka bentuk untuk menangani cabaran khusus rantau di Asia Timur dan Pasifik.
- Pupuk persekitaran di mana kanak-kanak lebih selesa berbual tentang seksualiti atau meminta nasihat orang dewasa termasuk guru. Perasaan tidak selesa, malu atau malu boleh menyebabkan kanak-kanak enggan membincangkan seksualiti dengan orang dewasa; malah, sehingga 22% daripada kanak-kanak yang ditinjau menyatakan mereka tidak mahu menerima pendidikan seks yang mungkin menunjukkan bahawa kanak-kanak menganggap membincangkan seksualiti sebagai stigma. Walaupun kanak-kanak tidak boleh dipaksa untuk terlibat dalam perbualan yang mereka tidak selesa, dalam konteks OCSEA, adalah berfaedah jika orang dewasa mewujudkan persekitaran di mana kanak-kanak berasa cukup selamat untuk melaporkan dan mendapatkan bantuan apabila mengalami eksploitasi atau penderaan seksual.
- Tegaskan bahawa penderaan dan eksploitasi kanak-kanak dalam apa jua bentuk, tidak boleh dibiarkan dan pengalaman penderaan atau eksploitasi bukanlah kesalahan kanak-kanak itu.

Program kesedaran hendaklah:

- Pastikan kanak-kanak, penjaga dan guru sedar sepenuhnya tentang peranan teknologi yang mungkin dimainkan dalam eksploitasi seksual dan penderaan kanak-kanak.
- Lengkapkan orang dewasa dan kanak-kanak untuk mengenali tanda-tanda yang berpotensi untuk penderaan dan maklumkan kepada mereka tentang cara bagaimana dan tempat untuk mendapatkan bantuan untuk diri sendiri atau orang lain.
- Sasarkan kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak perempuan secara sama rata seperti di Malaysia, memandangkan secara lazimnya kedua-dua kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak perempuan terdedah kepada ancaman OCSEA.
- Lengkapkan penjaga dengan pengetahuan dan kemahiran untuk memupuk komunikasi yang selamat dan berterusan dengan kanak-kanak tentang kehidupan mereka – dalam talian dan luar talian – memanfaatkan, apabila boleh, program keibubapaan positif sedia ada di Malaysia.
- Sokong penjaga - terutamanya penjaga yang lebih tua yang jarang menggunakan internet - dalam berkomunikasi dengan kanak-kanak tentang kehidupan mereka dalam talian dan menjadi lebih biasa dengan platform yang digunakan oleh kanak-kanak. Amalan terbaik sudah wujud¹¹ dan boleh dibina dan ditetapkan dalam konteks setempat.

Mesej-mesej ini hendaklah disebar melalui saluran yang diutamakan oleh penerima-penerima:

- Data *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa guru sekolah adalah sumber utama dan sumber pilihan bagi pendidikan dan maklumat seksualiti yang komprehensif dan bersesuaian dengan umur kanak-kanak. Mereka juga merupakan salah satu tempat pendedahan yang mungkin bagi sebahagian kanak-kanak. Melibatkan guru dalam kempen adalah aspek yang penting, bukan sahaja untuk menyebarkan mesej utama, tetapi juga untuk membina kepercayaan dan rasa selamat untuk meningkatkan peluang untuk perbualan yang terbuka dan, jika perlu, bagi tujuan pendedahan.
- Bagi penjaga-penjaga, tinjauan *Disrupting Harm* telah mendedahkan bahawa keluarga atau rakan, media sosial, televisyen dan sekolah kanak-kanak sebagai saluran sebenar dan pilihan untuk menerima bimbingan mengenai penggunaan internet kanak-kanak dan cara bagaimana untuk memastikan mereka selamat. Aplikasi keibubapaan dalam talian juga boleh menjadi saluran yang berguna di Malaysia. Satu daripada lima penjaga yang ditinjau turut menerima maklumat daripada pemimpin agama. Dengan mengambil kira ciri dan keutamaan individu penjaga, saluran ini boleh dimanfaatkan untuk menyebarkan mesej atau program pendidikan untuk meningkatkan kesedaran tentang cara bagaimana penjaga boleh memperkasakan kanak-kanak dalam

10. UNICEF (forthcoming). Evaluating Online Safety: What Works to Keep Children Safe Online.

11. Lihat program oleh Australian eSafety Commissioner '[Start the Chat](#)' untuk menggalakkan penjaga bercakap dengan anak-anak mereka tentang kehidupan mereka dalam talian; dan program oleh eSafety Commissioner untuk warga emas menggunakan internet buat kali pertama '[Be Connected](#)'.

menggunakan internet dengan selamat dan berkesan.

Antara agensi kerajaan yang dicadangkan untuk menerajui dalam melaksanakan saranan ini ialah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, dengan sokongan Kementerian Kesihatan, Kementerian Pendidikan, Kementerian Belia dan Sukan serta Kementerian Komunikasi dan Multimedia.¹²

1.2 Melabur dalam program literasi digital untuk kanak-kanak, penjaga dan guru

- Peruntukan literasi digital dan latihan keselamatan yang komprehensif untuk memastikan kanak-kanak dan orang dewasa yang dipercayai sedar risiko yang mungkin wujud dan tindakan yang boleh diambil untuk menangani perkara tersebut. Ini harus merangkumi maklumat tentang perkara yang boleh dilakukan oleh kanak-kanak jika mereka diganggu dalam talian, jenis kandungan yang sesuai untuk dikongsi dalam talian dengan orang lain dan kemahiran asas seperti cara menukar tetapan privasi mereka dan menyekat orang daripada menghubungi mereka. Tiga puluh tujuh peratus daripada kanak-kanak yang ditinjau tidak pernah menerima maklumat tentang cara bagaimana untuk kekal selamat dalam talian.
- Mengintegrasikan pendidikan keselamatan siber ke dalam kurikulum sekolah kebangsaan dan memperkasakan guru untuk membimbing mengenai penggunaan internet kanak-kanak. Program sedia ada¹³ di Malaysia harus dinilai semula dan diperluaskan.
- Pastikan program ini dimanfaatkan oleh kanak-kanak yang lebih muda dan kanak-kanak di kawasan luar bandar, yang mempunyai kadar kesedaran risiko dan kemahiran digital yang paling rendah, dan kanak-kanak yang tidak bersekolah.
- Program-program ini harus mempertimbangkan cabaran-cabaran khusus yang dihadapi oleh kumpulan kanak-kanak yang terpinggir dan

penjaga mereka dan keperluan kanak-kanak yang mempunyai tahap celik huruf yang rendah.

- Mengintegrasikan maklumat literasi digital ke dalam program-program keibubapaan yang positif.¹⁴ Organisasi yang dipimpin atau dikhidmat oleh belia juga boleh terlibat untuk menyampaikan latihan digital.¹⁵

1.3 Meningkatkan penyelarasan dan kerjasama merentas program yang tertumpu pada keganasan dalam talian dan luar talian dan, setakat yang ianya bersesuaian, dengan program-program yang memfokuskan kepada keganasan terhadap wanita dan kanak-kanak.

Penjaga, guru dan perkhidmatan sokongan sosial¹⁶

1.4 Libatkan kanak-kanak untuk mengetahui tentang tabiat dan aktiviti dalam talian mereka dan mengajar mereka tentang potensi risiko yang wujud dalam talian, langkah-langkah perlindungan yang mungkin dan perkara yang perlu dilakukan jika mereka menghadapi bahaya dalam talian. Secara keseluruhan, penjaga di Malaysia berkemungkinan biasa dengan persekitaran digital dan mempunyai kemahiran digital yang kukuh. Mereka boleh menggunakan pengetahuan ini untuk mengikuti perkembangan pengalaman anak-anak mereka dalam talian. Penjaga yang lebih tua cenderung mempunyai tahap kemahiran digital yang lebih rendah dan berkemungkinan kecil untuk terlibat dalam aktiviti-aktiviti dalam talian. Oleh itu, mereka memerlukan program yang bersesuaian dan bertumpukan pada kemahiran keibubapaan seperti cara melibatkan diri dalam membolehkan pengantaraan yang bermakna dan merangkumi kemahiran asas keselamatan dalam talian termasuk sifat risiko dalam talian dan cara bagaimana ia boleh membawa kepada bahaya.

12. Cadangan-cadangan untuk organisasi dan badan terkemuka adalah berdasarkan kepadaperbincangan dengan lebih 98 peserta – daripada kerajaan, pihak penguatkuasaan undang-undang, organisasi masyarakat sivil dan badan-badan bukan kerajaan – semasa konsultasi kebangsaan untuk laporan *the Disrupting Harm di Malaysia*.

13. Contohnya termasuk Yellow Heart oleh DiGi dan DiGi CYBERSAFE (Kementerian Pendidikan, CyberSecurity Malaysia, Childline Malaysia, Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia dan DiGi).

14. Inisiatif yang sedia ada di Malaysia boleh dimanfaatkan. UNICEF MY/Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN), ibu bapa dan rakan kongsi kerajaan yang lain telah berkumpul di forum untuk membincangkan mengenai keibubapaan digital (digital parenting) untuk perlindungan kanak-kanak dalam talian yang lebih baik. Di bawah bimbingan forum tersebut, modul Latihan yang baharu mengenai keibubapaan digital dan perlindungan dalam talian kanak-kanak telah dibangunkan untuk Program Semarak Kasih. Modul ini memberi tumpuan kepada cara untuk mewujudkan peraturan dan garis panduan bagi penggunaan peranti digital yang sesuai oleh remaja, mencipta pelan media keluarga tentang keselamatan, mewujudkan kawalan privasi, memantau penggunaan dalam talian, melibatkan remaja dalam perbincangan tentang privasi peribadi dan memberi maklum balas kepada kejadian OCSEA apabila ia timbul. Modul ini akan disampaikan bersama-sama dengan modul keibubapaan yang lain, sebagai sebahagian daripada campur tangan yang koheren.

15. Organisasi sedemikian termasuk Monsters Among Us: Youth Advocates, WOMEN-girls, KRYSS Network.

16. Kerajaan, agensi antara kerajaan dan organisasi masyarakat sivil perlu menterjemah dan menyampaikan mesej ini untuk sampai kepada penjaga, guru dan kakitangan sokongan sosial.

PENEMUAN 2

Menurut tinjauan isi rumah, pesalah OCSEA boleh merupakan seseorang yang tidak dikenali oleh kanak-kanak itu. Dalam kes lain, pesalah adalah individu yang sudah diketahui oleh kanak-kanak – selalunya kenalan dewasa, rakan sebaya di bawah 18 tahun atau ahli keluarga.

Kerajaan

2.1 Melaksanakan program yang meliputi pendidikan seksualiti. Enam puluh peratus daripada kanak-kanak yang ditinjau di Malaysia tidak menerima pendidikan seks.

- Program harus meliputi isu-isu seperti persetujuan, had peribadi, perkara yang boleh dan tidak boleh dilakukan oleh orang dewasa atau orang lain di sekeliling kanak-kanak terhadap mereka, risiko dan tanggungjawab apabila mengambil, menghantar dan menerima imej seksual, dan cara bagaimana mengatakan tidak kepada orang lain. Pendidikan seksualiti yang komprehensif harus meliputi OCSEA dan bagaimana teknologi memainkan peranan dalam penderaan dan eksploitasi seksual kanak-kanak dan melengkapkan kanak-kanak tersebut untuk mengenali interaksi-interaksi yang tidak sesuai dalam talian dan luar talian. Program-program hendaklah bersesuaian dengan umur, sensitif jantina dan memberikan maklumat yang tepat. Program harus dipantau dan dinilai oleh pakar perlindungan kanak-kanak. Walaupun beberapa inisiatif sudah wujud di Malaysia,¹⁷ ianya mesti ditambahbaik supaya semua kanak-kanak mendapat manfaat yang sewajarnya. Bahagian Pembangunan Kurikulum (di bawah Kementerian Pendidikan) akan berada pada kedudukan yang baik dalam membangunkan sukatan pelajaran yang komprehensif dan bersepadu dengan kerjasama Kementerian Kesihatan, pakar perlindungan kanak-kanak dan profesional awal kanak-kanak dan dengan konsultasi bersama-sama dengan pihak berkepentingan lain yang berkaitan (cth, kumpulan agama, organisasi masyarakat sivil, dll.).

Sukatan pelajaran hendaklah dilaksanakan di kedua-dua sekolah awam dan swasta serta di institusi pendidikan lain. Kurikulum yang sedia ada harus dibiayai dan ditambahbaik dengan secukupnya di semua peringkat berdasarkan kepada panduan antarabangsa seperti panduan teknikal Antarabangsa UNESCO mengenai pendidikan seksualiti.¹⁸

- Memandangkan guru sekolah adalah sumber pilihan bagi pendidikan seks, mereka harus menerima latihan tambahan tentang OCSEA dan sokongan untuk mengatasi cabaran-cabaran dalam mengajar pendidikan seksualiti yang komprehensif di sekolah. Institusi Latihan Guru boleh memperkenalkan kurikulum pendidikan seksualiti yang komprehensif ke dalam sukatan pelajaran mereka bersama-sama dengan latihan asas mengenai kepekaan jantina dan kesihatan psikologi kanak-kanak. Di samping itu, latihan berkala mengenai pendidikan seksualiti boleh dimasukkan di bawah program Pembangunan Profesionalisme Berterusan di bawah Kementerian Pendidikan untuk menyokong pembelajaran berterusan dalam kalangan guru. Ini akan memastikan guru yang cukup berkelayakan untuk menyampaikan pendidikan seksualiti yang komprehensif kepada kanak-kanak di sekolah.

Badan kerajaan yang dicadangkan untuk menerajui dalam melaksanakan saranan ini ialah Kementerian Pendidikan dengan sokongan Kementerian Kesihatan dan Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat. Pertubuhan-pertubuhan bukan kerajaan boleh menyokong penyampaian program ini kepada kanak-kanak luar sekolah, kanak-kanak terpinggir dan kanak-kanak kurang upaya.

2.2 Pendidikan dan pendekatan peningkatan kesedaran OCSEA yang bersesuaian dengan umur perlu diberikan kepada semua kanak-kanak di Malaysia. Data *Disrupting Harm* tidak menunjukkan sebarang perbezaan mengikut umur atau jantina dari segi kemungkinan kanak-kanak yang mengalami ancaman OCSEA, jadi program-program harus menasarkannya kepada kanak-kanak dari semua jantina dan umur. Penjagaan khusus juga perlu diambil bagi memastikan maklumat disampaikan kepada kanak-kanak yang situasinya boleh meningkatkan kerentanan mereka kepada OCSEA termasuk kanak-

17. Pendidikan seks melalui kurikulum Pendidikan Kesihatan Sosial dan Reproduksi (PEERS) telah diperkenalkan ke dalam sistem sekolah rendah dan menengah oleh Kementerian Pendidikan, tetapi pelaksanaannya terhad atas pelbagai sebab termasuk kekurangan guru yang cukup terlatih dan kekurangan sokongan daripada ibu bapa dan masyarakat umum. Tambahan pula, PEERS memberi penekanan yang kuat terhadap berpantang sebagai dasar terbaik. Pendekatan atau tindakan punitif ini tidak berhadapan dengan realiti seksualiti remaja. Contoh lain termasuk [Persekutuan Persatuan-Persatuan Kesihatan Reproduksi, Malaysia \(FRHAM\)](#) yang menyediakan bengkel secara ad hoc di sekolah mengenai pendidikan seksualiti yang komprehensif. Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN) di bawah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga Dan Masyarakat menyampaikan pendidikan seksualiti yang menyeluruh secara tidak formal melalui *Kafe at Teen* dan melalui [laman web mereka](#).

18. UNESCO (2018). [International technical guidance on sexuality education \(revised edition\)](#).

kanak kurang upaya, kanak-kanak yang terjejas oleh migrasi, kanak-kanak yang tinggal di tepi jalan, kanak-kanak tidak bersekolah dan kanak-kanak yang mengalami kegunaan dalam bentuk lain.¹⁹ Pertubuhan-pertubuhan bukan kerajaan mungkin mempunyai kedudukan yang ideal untuk menyampaikan maklumat kepada golongan rentan ini. Ini bukan bertujuan untuk meletakkan beban kepada kanak-kanak untuk melindungi diri mereka, tetapi untuk membantu mereka menyedari risikonya.

Terdapat laporan-laporan²⁰ dan inisiatif-inisiatif yang sedia ada lain yang²¹ telah dibangunkan di peringkat antarabangsa yang mungkin bertindak sebagai rujukan yang berguna dan contoh amalan baik dalam bahan sumber yang sesuai dengan umur.²²

2.3 Sokong mereka yang mempunyai kewajipan untuk menjaga kanak-kanak - terutamanya penjaga, guru, profesional perubatan dan pekerja sosial - untuk mengatasi ketidakselesaan semasa untuk membincangkan seks dan seksualiti dalam terma yang sesuai dengan umur. Ini boleh menggalakkan dialog terbuka mengenai penderaan dan eksploitasi seksual dalam talian atau secara fizikal. Data menunjukkan bahawa sebahagian daripada kanak-kanak - terutamanya kanak-kanak yang lebih muda berumur 12-13 - lebih memilih untuk menerima pendidikan seks daripada penjaga mereka. Bimbingan dan pembinaan kemahiran untuk penjaga boleh disediakan melalui intervensi-intervensi dan program-program kerajaan sedia ada yang menggalakkan keibubapaan positif.^{23,24}

Beberapa garis panduan wujud, termasuk garis panduan yang telah dibangunkan untuk membantu UNICEF dan rakan kongsinya dalam menyokong dan melaksanakan intervensi-intervensi keibubapaan

yang menghalang dan bertindak balas terhadap kegunaan terhadap kanak-kanak.²⁵

Penjaga, guru dan perkhidmatan sokongan sosial²⁶

2.4 Ketahui tentang perkara yang dilakukan oleh kanak-kanak dalam talian dan luar talian dan berwaspada tentang orang yang berinteraksi dengan anak-anak mereka atau kanak-kanak dalam komuniti mereka. Pertimbangkan sama ada interaksi ini kelihatan sesuai untuk kanak-kanak. Oleh kerana OCSEA memberi kesan kepada kanak-kanak tanpa mengira umur dan jantina, penjaga dan pemegang tugas harus berwaspada tentang semua interaksi kanak-kanak tanpa mengira jantina atau identiti jantina mereka.

2.5 Maklumkan kepada kanak-kanak tentang hak mereka supaya ianya dapat dilindungi daripada semua bentuk penderaan dan eksploitasi emosi, fizikal dan seksual termasuk OCSEA. Libatkan kanak-kanak untuk membina pemahaman mereka tentang cara bagaimana untuk kekal selamat dengan menetapkan sempadan dan mengiktiraf tingkah laku yang sesuai dan tidak sesuai. Pendidikan dan usaha untuk meningkatkan kesedaran tidak seharusnya memberi tumpuan yang tidak seimbang kepada 'bahaya yang tidak dikenali'. Data menunjukkan bahawa dalam peratusan kes, pesalah adalah orang yang dikenali oleh kanak-kanak itu - kadangkala ahli keluarga. Kanak-kanak harus dimaklumkan bahawa semua bentuk eksploitasi dan penderaan seksual (dalam talian dan secara fizikal) adalah tidak boleh diterima, walaupun dilakukan atau difasilitasi oleh ahli keluarga atau orang dewasa yang dipercayai.

19. Ini sejajar dengan Aktiviti RPA ASEAN 1.3.3: untuk memastikan bahawa keperluan khusus kumpulan rentan disepadukan dengan sewajarnya ke dalam pembangunan dan pelaksanaan dasar serta program negara yang bertujuan untuk menangani OCSEA; dan Aktiviti 6.2.2: untuk memastikan bahawa intervensi peningkatan kesedaran dan literasi digital yang disasarkan untuk semua kanak-kanak yang rentan dan kumpulan berisiko tinggi.

20. United Nations Population Fund (UNFPA). (2021). *My Body is My Own*.

21. United Nations Girls' Education Initiative. (2020). *Bodily autonomy and SRHR*.

22. National Society for the Prevention of Cruelty to Children. (2017). *Talk PANTS with Pantosaurus and his PANTS song #TalkPANTS - YouTube*.

23. Nur Azira Fideyah Binti Abdullah et al. (2020). *Peranan ibu bapa dalam memberikan pendidikan seksualiti kepada anak*. *Makara J Health Res.* 2020;24(3):157-163doi: 10.7454/msk.v24i3.1235.

24. Modul kesihatan seksual dan reproduktif program keibubapaan positif Naungan Kasih merangkumi topik berikut: Perbincangan mengenai hak kanak-kanak terhadap seksual dan reproduktif, seksualiti dan peranan ibu bapa dalam pendidikan seksualiti, aktiviti-aktiviti bercakap tentang akil baligh, sentuhan selamat/tidak selamat, hubungan intim, persetujuan seksual, perkahwinan kanak-kanak dan pendedahan penderaan seksual. Program keibubapaan di bawah LPPKN boleh merangkumi bimbingan untuk penjaga membincangkan seksualiti dengan anak-anak mereka dalam terma yang bersesuaian dan tepat dengan umur. Sekolah juga boleh digerakkan melalui PIBG (persatuan ibu bapa-guru) untuk melibatkan diri dengan ibu bapa melalui Kementerian Pendidikan.

Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional menjalankan program untuk dan bersama masyarakat miskin bandar dan boleh bertindak sebagai forum untuk mendidik ibu bapa dan masyarakat tentang bahaya OCSEA dan cara untuk terlibat dalam perbualan terbuka dengan anak-anak mereka. Semua universiti dan kolej yang menyediakan latihan kerja sosial harus memasukkan pendidikan seksualiti dalam kurikulum bagi membolehkan pekerja sosial memahami keperluan untuk menyedarkan kanak-kanak dan orang dewasa tentang mengetahui bahagian dan fungsi badan mereka dan menyediakan kemahiran untuk campur tangan dengan sewajarnya dan profesional dengan mangsa.

25. UNICEF. (2020). *Designing Parenting Programmes for Violence Prevention: A Guidance Note*.

26. Kerajaan, agensi antara kerajaan dan organisasi masyarakat sivil perlu menterjemah dan menyampaikan mesej ini kepada penjaga, guru dan kakitangan sokongan sosial.

2.6 Memudahkan akses kepada sumber maklumat dalam talian yang dipercayai untuk kanak-kanak sebagai pelengkap kepada pendidikan seksualiti yang komprehensif dan diterajui oleh orang dewasa.²⁷ Data menunjukkan bahawa kanak-kanak - terutamanya kanak-kanak yang lebih tua dan kanak-kanak yang tinggal di kawasan luar bandar - mungkin enggan untuk mendapatkan maklumat dan nasihat berkaitan seks daripada orang dewasa dan mungkin bergantung kepada rakan sebaya mereka (32% daripada kanak-kanak yang ditinjau merujuk kepada rakan mereka mengenai perkara yang berkaitan dengan seks) atau mungkin mencari jawapan dalam talian. Pekerja sosial, guru dan orang dewasa lain yang dipercayai harus mempromosikan sumber maklumat dalam talian yang boleh dipercayai - seperti laman web ACE²⁸ atau ANA Chatbot²⁹ - dalam kalangan kanak-kanak. Kandungan daripada sumber maklumat yang digalakkan hendaklah sentiasa dipantau dan dikemas kini.³⁰

PENEMUAN 3

Kanak-kanak terutamanya mengalami OCSEA melalui pemberi media sosial utama, biasanya melalui WhatsApp, Facebook/Facebook Messenger, WeChat atau Telegram.

Kerajaan

3.1 Berunding dengan pemberi perkhidmatan Internet, pihak penguatkuasaan undang-undang, pakar-pakar privasi dan syarikat teknologi untuk membangunkan peraturan mandatori yang realistik untuk menapis, menghapuskan dan menyekat CSAM, menangani pengantunan dan penderaan seksual melalui live-streaming dan mematuhi permintaan-permintaan yang

diluluskan secara sah untuk mendapatkan maklumat pengguna bagi OCSEA kes. Pantau pematuan yang tepat pada masanya dan laksanakan sekatan jika gagal mematuhi. Pihak berkepentingan boleh merujuk kepada peraturan yang sedia ada dari negara lain sebagai contoh amalan baik apabila mempertimbangkan pindaan kepada perundangan.³¹

3.2 Mewajibkan platform dalam talian mempunyai mekanisme yang jelas dan boleh diakses untuk kanak-kanak untuk melaporkan kebimbangan.

Platform harus memperincikan bagaimana rupa proses selepas kanak-kanak membuat satu laporan dalam terma mesra kanak-kanak. Media sosial dan platform pemesejan segera yang popular harus mempertimbangkan kerjasama yang lebih erat dengan mekanisme pelaporan khusus yang sedia ada di negara ini.³²

3.3 Menggalakkan kesedaran tentang OCSEA dalam kalangan entiti sektor swasta yang berkaitan termasuk pemberi perkhidmatan Internet dan pemberi perkhidmatan mudah alih

untuk meningkatkan pemahaman tentang risiko kepada kanak-kanak dan tindakan-tindakan yang boleh diambil untuk memerangi OCSEA. Menggalakkan inisiatif pelbagai sektor bagi membangunkan atau mengukuhkan dasar perlindungan kanak-kanak dalaman mengenai pihak yang terlibat dalam teknologi internet dan komunikasi, memastikan ini adalah sejajar dengan piawai antarabangsa. Garis panduan yang sedia ada boleh menjadi titik permulaan yang berguna.^{33,34}

3.4 Berinteraksi dengan pemilik kafe internet dan kedai sewa komputer lain untuk memastikan perlindungan yang mencukupi disediakan.

Data *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa 39% kanak-kanak yang menggunakan internet berada dalam talian dari kafe internet. Sokong pemilik-pemilik kafe internet ini dalam mengambil langkah-langkah untuk melindungi kanak-kanak daripada

27. United Nations Children's Fund. [The Opportunity for Digital Sexuality Education in East Asia and the Pacific](#). UNICEF East Asia and Pacific, Bangkok, 2019.

28. Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN) juga menyediakan kurikulum SRHR melalui [ACE Reproductive and Social Education](#), yang boleh didapati dalam talian (versi bahasa Inggeris dan Melayu) dan juga disampaikan melalui inisiatif Kafe@Teens yang tersedia di seluruh negara. LPPKN adalah sebuah agensi di bawah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat.

29. Persekutuan Persatuan-Persatuan Kesihatan Reproduktif, Malaysia (FRHAM) dan UNICEF Malaysia membangunkan bot sembang ANA pada tahun 2021. Ianya membolehkan golongan muda untuk mendapatkan maklumat kesihatan reproduktif seksual dan hak tanpa nama melalui [sembang web](#) atau WhatsApp. WhatsApp: +60 3-5633 7514.

30. Kerajaan (termasuk Kementerian Pendidikan, Kementerian Kesihatan, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat dan Kementerian Belia dan Sukan) dengan kerjasama organisasi masyarakat sivil dan pakar-pakar boleh membentuk sebuah badan yang mengawasi sumber maklumat dalam talian yang dipercayai dan dipromosikan.

31. [United Kingdom Online Safety Bill](#) (Bab 2).

[Australia Online Safety Act](#) memerlukan industri untuk membangunkan kod baharu bagi mengawal selia kandungan yang dilarang dan terhad. Ini merujuk kepada bahan yang paling berbahaya, seperti video yang menunjukkan penderaan seksual terhadap kanak-kanak.

[Cadangan EU untuk Peraturan Parlimen Eropah dan Majlis menetapkan peraturan untuk mencegah dan memerangi penderaan seksual kanak-kanak](#) dengan mewujudkan kewajipan bagi pemberi untuk mengesan, melaporkan, menyekat dan menghapuskan bahan penderaan seksual kanak-kanak daripada perkhidmatan mereka.

32. Sebagai contoh, di Malaysia, Monsters Among Us: Youth Advocates telah berjaya menyepadukan Laporan Predator Chatbot dengan WhatsApp, bagi meningkatkan akses untuk kanak-kanak dan orang ramai.

33. ITU and UNICEF (2015). [Guidelines for Industry on Child Online Protection](#).

34. Sumber dalam talian untuk sektor ICT boleh didapati [di sini](#).

kandungan atau interaksi yang berbahaya dalam talian dengan memasang penyekat pop timbul, mengehadkan akses kepada laman web yang tidak sesuai dengan umur kanak-kanak dan membuat rujukan kepada pihak berkuasa tentang kes yang disyaki penderaan atau eksploitasi seksual kanak-kanak, mengikut pelaporan mandatori di bawah Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017 dan Akta Kanak-Kanak 2001.

Pertimbangkan untuk membuat lesen bersyarat berdasarkan kepada perlindungan ini. Kafe internet juga boleh berfungsi sebagai saluran untuk menyebarkan maklumat dalam kalangan kanak-kanak tentang strategi keselamatan dalam talian, mekanisme mencari bantuan dan pelaporan dan tentang amalan yang menggalakkan penglibatan positif dengan teknologi digital.

Badan yang dicadangkan untuk mengetuai dalam melaksanakan tindakan-tindakan yang dicadangkan ini ialah Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) dengan sokongan pihak berkuasa tempatan (cth, ahli majlis tempatan).

Penguatkuasaan undang-undang

3.5 Berhubung lebih rapat dengan platform teknologi global dan membina mekanisme kerjasama sedia ada untuk memastikan keterangan digital yang diperlukan dalam kes OCSEA dapat dikumpul dengan cepat dan cekap termasuk sebagai tindak balas kepada permintaan data dan CSAM dikeluarkan dengan segera. Pertimbangkan untuk melibatkan platform global melalui gabungan seperti WePROTECT, yang mana ramai sudah menjadi ahli.

Industri

3.6 Syarikat teknologi dan penyedia kewangan dalam talian harus mempertimbangkan **secara proaktif untuk mengesan dan menghapuskan CSAM**, dan mengenal pasti percubaan pengantunan dan penderaan seksual kanak-kanak yang dilakukan melalui live-streaming dengan menggunakan teknologi seperti PhotoDNA³⁵ dan API Arachnid.³⁶ Panduan untuk membantu syarikat bagi mewujudkan dasar dan amalan untuk menyokong penghapusan bahan penderaan seksual kanak-kanak yang wujud dengan segera dan berkesan.³⁷ Entiti sektor swasta juga harus mempertimbangkan untuk melibatkan diri dengan rangkaian sedia ada untuk mendapatkan

sokongan seperti Asia-Pacific Financial Coalition Against Child Sexual Exploitation.³⁸

3.7 Wujudkan mekanisme pelaporan rasmi yang jelas dan boleh diakses oleh kanak-kanak melalui media sosial dan platform pemesejan segera dan memperincikannya dalam terma mesra kanak-kanak mengenai perkara yang akan berlaku selepas kanak-kanak membuat laporan tersebut.

Platform dan pemberi perkhidmatan Internet mesti bertindak balas dengan pantas kepada laporan yang telah dibuat oleh kanak-kanak dan menunjukkan ketelusan dan akauntabiliti.

3.8 Meningkatkan kerjasama antara pemberi perkhidmatan Internet dan agensi penguatkuasaan undang-undang dengan:

- Mencipta laluan untuk memproses permintaan dan kerjasama.
- Melatih kakitangan untuk bertindak balas terhadap permintaan untuk mendapatkan data bagi kes yang sedang berterusan dan untuk meminimumkan masa pemrosesan.
- Membekalkan pihak penguatkuasaan undang-undang dengan sebarang maklumat berkaitan yang mereka miliki yang mungkin membantu mengenal pasti pesalah dan mangsa tepat pada masanya.
- Mengesan dan menghapuskan kandungan berkaitan OCSEA pada pelayan mereka.

3.9 Utamakan untuk menjawab permintaan bagi mendapatkan data daripada mahkamah dalam kes yang melibatkan kanak-kanak untuk membantu mengurangkan tempoh perbicaraan. Ini boleh dilakukan dengan meminta pemberi perkhidmatan Internet melantik pegawai perhubungan penguatkuasaan undang-undang untuk bertanggungjawab mengendalikannya sebarang permintaan untuk mendapatkan data daripada agensi penguatkuasaan undang-undang bagi mempercepatkan kes-kes penyiasatan dan pendakwaan melibatkan OCSEA.

3.10 Mengutamakan keperluan kanak-kanak dalam proses pembangunan produk. Reka bentuk sedemikian mesti dimaklumkan melalui keterangan mengenai amalan digital kanak-kanak dan pengalaman mereka terhadap OCSEA termasuk penyelidikan *Disrupting Harm*.³⁹

35. Microsoft [PhotoDNA](#) membantu untuk mengesan penderaan kanak-kanak dan membantu dalam pengesanan, gangguan dalam peredaran dan pelaporan untuk siasatan lanjut oleh pihak penguatkuasaan undang-undang.

36. Canadian Center for Child Protection. (n.d.). [Project Arachnid](#).

37. UNICEF and GSMA (2016). [Notice and Takedown: Company policies and practices to remove online child sexual abuse material](#).

38. Asia-Pacific Financial Coalition Against Child Sexual Exploitation ialah platform untuk penguatkuasaan undang-undang, badan kawal selia, syarikat dan pertubuhan bersifat untung untuk berkongsi, memanfaatkan dan bekerjasama menentang eksploitasi kanak-kanak dalam talian. Ahli APFC termasuk bank, syarikat kad kredit, rangkaian pembayaran elektronik, sistem pembayaran pihak ketiga dalam talian, syarikat internet, syarikat teknologi, platform rangkaian sosial, persatuan industri, agensi penguatkuasaan undang-undang dan NGO.

39. Titik permulaan yang baik untuk penerokaan ialah [alatan](#) percuma yang disediakan oleh Australian eSafety Commissioner dan [rangka kerja](#) ini dibangunkan oleh UNICEF.

PENEMUAN 4

Kanak-kanak yang mengalami kepada OCSEA cenderung untuk bercakap dengan orang dalam rangkaian interpersonal mereka, terutamanya rakan, adik beradik atau penjaga. Talian bantuan dan polis hampir tidak pernah menjadi jalan untuk mendapatkan bantuan.

Kerajaan

4.1 Memastikan mekanisme pelaporan tersedia dan boleh diakses oleh semua kanak-kanak,

termasuk kanak-kanak yang tidak tinggal di rumah atau kanak-kanak yang tidak mempunyai orang dewasa yang dipercayai untuk menceritakannya. Data *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa majoriti laporan rasmi kepada pihak penguatkuasaan undang-undang dibuat oleh orang dewasa atau oleh kanak-kanak sendiri dengan sokongan orang dewasa. Pertimbangan selanjutnya adalah untuk menyelaraskan talian hotlines dan talian bantuan yang sedia ada dan mewujudkan satu portal/nombor pelaporan yang khusus bagi kanak-kanak, yang percuma, boleh diakses di seluruh negara 24/7, sulit dan mempunyai kakitangan terlatih yang boleh menawarkan kaunseling dalam talian. Talian bantuan kerajaan semasa iaitu talian bantuan Talian Kasih tidak dikhususkan untuk kanak-kanak tetapi terbuka kepada individu lain yang terdedah termasuk orang dewasa. Keterangan daripada *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa terdapat beberapa mekanisme pelaporan di Malaysia, namun tidak semuanya mempunyai sumber yang baik atau dimaklumi secukupnya kepada kanak-kanak. Ini boleh menimbulkan kekeliruan kepada kanak-kanak yang cuba untuk mendapatkan bantuan.

4.2 Meningkatkan kesedaran bahawa talian bantuan sedia ada⁴⁰ boleh menjadi satu sumber maklumat mengenai cara bagaimana untuk menyokong golongan muda yang mengalami kepada OCSEA. Kanak-kanak mungkin lebih cenderung untuk bercakap dengan orang dewasa atau rakan yang mereka percayai daripada menghubungi talian bantuan. Walau bagaimanapun, data daripada *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa beberapa penjaga (19%) akan menghubungi talian bantuan sekiranya anak mereka mengalami gangguan seksual, penderaan atau eksploitasi.

Begitu juga, 56% daripada kanak-kanak yang ditinjau tidak akan tahu ke mana untuk membuat pelaporan, jika mereka atau rakan mereka diserang atau diganggu secara seksual. Usaha untuk meningkatkan kesedaran harus disampaikan bahawa rakan sebaya, adik beradik, penjaga dan guru boleh mencari maklumat, perkhidmatan sokongan dan bantuan melalui talian bantuan.

Prasyarat yang penting ialah talian bantuan mempunyai sumber dan pegawai terlatih yang mencukupi berkenaan OCSEA, supaya mereka boleh memberikan maklumat dan nasihat yang berkualiti melalui cara mesra kanak-kanak. Pekerja dan sukarelawan harus disaring untuk memastikan mereka sesuai untuk bekerja dengan kanak-kanak dan kerajaan harus mempertimbangkan penyediaan sokongan psiko-sosial kepada kakitangan talian bantuan yang sentiasa terdedah kepada kes-kes yang menyebabkan trauma.

Program untuk meningkatkan kesedaran mungkin termasuk pengiklanan talian bantuan dan perkhidmatan sokongan yang mereka tawarkan di perhentian bas dan di media sosial serta memasukkan mesej ke dalam mesej kesedaran perlindungan kanak-kanak daripada kementerian yang berkaitan dan rakan kongsi mereka. Mesej juga boleh disebarkan melalui sekolah dan tempat ibadat serta sukarelawan komuniti boleh dilatih untuk menyebarkan mesej ini di peringkat komuniti. Mesej harus disasarkan kepada semua komuniti termasuk yang paling terpinggir.

Agensi kerajaan yang harus terlibat dalam pelaksanaan saranan ini termasuk Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Kementerian Pendidikan, Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia, dan Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia serta CyberSecurity Malaysia di bawah Kementerian Komunikasi dan Multimedia.

4.3 Memandangkan kanak-kanak sangat bergantung pada rangkaian interpersonal mereka untuk mendapatkan sokongan terutamanya rakan-rakan, pertimbangkan untuk mengembangkan program-program seperti program SCARS⁴¹, Modul Kesihatan Reproduksi Remaja Persekutuan Persatuan-Persatuan Kesihatan Reproduksi, Malaysia (FRHAM) dan program Perjalanan Kehidupan,⁴² yang bergantung pada membuka dialog dalam kalangan golongan muda, dan menggalakkan rakan sebaya untuk mendapatkan bantuan untuk penderaan.

Inisiatif sedemikian boleh meningkatkan kesedaran

40. Talian bantuan sedia ada di Malaysia termasuk Talian Bantuan Talian Nur, Talian Kasih 15999, Talian Bantuan Nasional Talian Kanak-kanak Malaysia, Talian Hotlines oleh Protect and Save the Children (P.S. The Children) dan Portal Pelaporan Lapor Predator.

41. Childline Foundation. (n.d). *Programmes*.

42. Persekutuan Persatuan-Persatuan Kesihatan Reproduksi, Malaysia (FRHAM) sangat menyokong CSE berasaskan hak, fokus jantina dan pilihan termaklum. Modul seperti Modul Kesihatan Reproduksi Remaja (RHAM) dan Perjalanan Hidup dibangunkan untuk tujuan ini. FRHAM percaya kepada penyertaan belia yang bermakna dan menerima pakai perkhidmatan mesra belia dan projek yang diterajui oleh belia dalam program mereka.

kanak-kanak tentang OCSEA dan meningkatkan kadar pendedahan.

4.4 Dedikasikan sumber kepada talian bantuan kanak-kanak dan talian hotlines CSAM untuk meningkatkan penyimpanan rekod supaya mereka boleh merekodkan statistik kes OCSEA yang dilaporkan kepada mereka.

Meningkatkan kapasiti organisasi ini untuk mengumpul dan menganalisis data sedemikian akan memberikan pemahaman yang lebih baik tentang pengalaman kanak-kanak terhadap OCSEA termasuk bagaimana ia berubah dari semasa ke semasa. Ianya boleh membantu untuk membangunkan program pencegahan dan dasar yang diperlukan serta pindaan perundangan.

4.5 Melabur dalam meningkatkan kapasiti semua kakitangan yang bekerja dalam perkhidmatan sokongan sosial (termasuk profesional yang bekerja di institusi kesihatan, institusi pendidikan, institusi kebajikan sosial, pusat pemulihan dan mereka yang menyediakan sokongan psiko-sosial) untuk mengenali risiko dan bahaya unik yang berkaitan dengan OCSEA, dan untuk mengenal pasti lebih baik kanak-kanak yang berada dalam risiko atau pernah mengalami OCSEA.

Latihan kakitangan yang bekerja di peringkat daerah harus diutamakan kerana mereka merupakan tahap pertama hubungan dan sokongan untuk mangsa OCSEA dan keluarga mereka. Latihan juga perlu diberikan kepada sekretariat Majlis Malaysia bagi Antipemerdagangan Orang dan Antipenyeludupan Migran untuk mengenal pasti kes OCSEA dengan lebih baik. Akta Kanak-Kanak 2001⁴³ mengenakan kewajipan mandatori ke atas profesional ini untuk melaporkan insiden penderaan seksual kanak-kanak termasuk OCSEA. Di samping itu, Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak⁴⁴ mengenakan kewajipan pelaporan mandatori yang lebih umum yang memerlukan mana-mana orang (sama ada seorang profesional atau orang persendirian) untuk melaporkan sebarang kesalahan yang digariskan dalam akta tersebut (termasuk OCSEA).

Oleh itu, adalah penting bahawa profesional ini dilengkapi dengan pengetahuan yang diperlukan untuk mengenali OCSEA dan bentuk penyalahgunaan lain apabila ia berlaku. Agensi kerajaan yang harus terlibat dalam pelaksanaan saranan ini termasuk Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat dan Kementerian Kesihatan melalui pasukan Suspek Penderaan dan Pengabaian Kanak-kanak (SCAN) di bawah hospital kerajaan, yang boleh membina kapasiti pelbagai-pasukan disiplin di OCSEA.

Penjaga, guru dan perkhidmatan sokongan sosial⁴⁵

4.6 Maklum balas terhadap pendedahan OCSEA hendaklah sentiasa menyampaikan bahawa penderaan itu tidak pernah salah kanak-kanak, apa jua pilihan yang telah mereka buat; ia sentiasa menjadi kesalahan pesalah atau pengeksploitasi kanak-kanak itu.

Data daripada tinjauan isi rumah menunjukkan bahawa 78% kanak-kanak dan 83% penjaga percaya bahawa ia adalah kesalahan mangsa apabila imej atau video yang dijana sendiri dikongsi lebih lanjut. Alasan yang biasa disebut oleh kanak-kanak untuk tidak mendedahkan kejadian OCSEA termasuk merasakan bahawa mereka telah melakukan sesuatu yang salah atau takut menghadapi masalah atau menimbulkan masalah kepada keluarga.

Semua tindak balas dan interaksi dengan kanak-kanak yang terjejas oleh OCSEA hendaklah tanpa penghakiman atau hukuman.⁴⁶

4.7 Elakkan untuk mengehadkan akses internet bagi kanak-kanak sebagai tindak balas kepada potensi bahaya dan sebaliknya, ambil peranan aktif dalam penggunaan internet kanak-kanak dan berikan mereka sokongan dan maklumat tentang cara bagaimana untuk kekal selamat dalam talian.

Lebih satu pertiga daripada penjaga yang ditinjau di Malaysia menyatakan bahawa mereka akan menyekat akses internet anak mereka jika kecewa dengan sesuatu dalam talian. Ini boleh memberi kesan negatif kepada kemahiran digital kanak-kanak dan mungkin dianggap oleh kanak-kanak sebagai hukuman dan seterusnya mengurangkan kemungkinan mereka untuk mendedahkan perkara sedemikian pada masa hadapan.

4.8 Bantu kanak-kanak, penjaga, guru dan mereka yang bekerja dengan kanak-kanak untuk memahami tahap penuh risiko perkongsian kandungan seksual dalam talian

termasuk kemungkinan kandungan itu dikongsi lebih lanjut dan peras ugut untuk seksual, dan cara melibatkan diri dalam pengurangan bahaya untuk mengehadkan kemungkinan kesan negatif. Hanya 1% kanak-kanak dalam tinjauan isi rumah mengatakan bahawa mereka telah berkongsi imej seksual diri mereka dalam talian, tetapi 17% tidak menganggap ini sebagai 'sangat berisiko'.

43. Government of Malaysia. (2001). [Laws of Malaysia - Act 611 - Child Act 2001](#), as amended in 2017, Sections 27, 28 and 29.

44. Government of Malaysia. (2017). [Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017](#), Section 20.

45. Kerajaan, agensi antara kerajaan dan organisasi masyarakat sivil perlu menterjemah dan menyampaikan mesej ini kepada penjaga, guru dan kakitangan sokongan sosial.

46. See for example [WHO Guidelines for the health sector response to child maltreatment](#).

PENEMUAN 5

Pelbagai inisiatif yang menjanjikan sedang dilaksanakan oleh kerajaan, organisasi masyarakat sivil dan industri di Malaysia, tetapi penyelarasan dan kerjasama antara agensi yang lemah dan terdapat pengehadan sumber kewangan.

Kerajaan

5.1 Pertimbangkan untuk meluaskan/termasuk peranan jawatankuasa pelbagai pihak berkepentingan (Jawatankuasa Tindakan Bersepadu Mengenai Pengurusan Isu Kanak-Kanak Dalam Talian) yang diterajui oleh Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat dalam kerja perlindungan dalam talian kanak-kanak am termasuk menyemak dan melaksanakan penemuan-penemuan daripada penyelidikan *Disrupting Harm*.

5.2 Menangani cabaran yang dihadapi oleh mangsa OCSEA dan penjaga mereka dalam sistem keadilan jenayah yang membawa kepada mereka sama ada menarik balik aduan yang berdaftar atau menyelesaikan kes OCSEA dengan pesalah secara tidak rasmi di luar mahkamah. Mangsa jenayah seksual boleh memilih untuk tidak meneruskan pendakwaan atas pelbagai sebab seperti tempoh yang diperlukan untuk cabaran menyelesaikan kes jenayah terhadap pesalah atau rasa malu dan stigma yang sering dikaitkan dengan jenayah seksual. Menangani cabaran asas ini akan memastikan lebih banyak kes OCSEA yang dilaporkan kepada polis dan seterusnya boleh membawa kepada pendakwaan pesalah. Wakil kerajaan yang ditemu bual untuk *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa, sejak Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak digubal pada tahun 2017, beberapa kes OCSEA yang telah dilaporkan kepada polis tidak mencapai sehingga tahap pendakwaan pesalah disebabkan penarikan balik aduan yang berdaftar oleh mangsa kanak-kanak dan penyelesaian kes di luar sistem keadilan yang formal.

5.3 Memperuntukkan sumber kewangan untuk menyokong mahkamah biasa, termasuk mahkamah bagi kanak-kanak untuk mencapai tahap mesra kanak-kanak yang sama seperti mahkamah khas, yang ditubuhkan untuk mengendalikannya jenayah seksual terhadap kanak-kanak. Data daripada *Disrupting Harm* telah mendedahkan bahawa mahkamah khas menyediakan perkhidmatan yang lebih baik kepada mangsa kanak-kanak jenayah seksual berbanding mahkamah biasa kerana mereka mempunyai kemudahan mesra kanak-kanak seperti pintu masuk dan keluar khas untuk mangsa kanak-kanak, bilik menunggu mesra kanak-kanak dan kemudahan pautan video. Mahkamah biasa tidak selalunya mempunyai kemudahan mesra kanak-kanak ini. Pada masa ini, bagaimanapun, hanya terdapat dua mahkamah khas iaitu di Putrajaya dan Kuching, dan inisiatif itu masih belum lagi diperluaskan ke negeri lain.

5.4 Menyediakan lebih ramai hakim, pendakwa raya, pegawai penguatkuasaan undang-undang dan pekerja sosial termasuk mereka yang bekerja di mahkamah biasa dengan pengetahuan teknikal dan kemahiran yang diperlukan bagi mengendalikannya kes-kes OCSEA serta untuk bekerja dengan mangsa dan saksi kanak-kanak dengan cara yang bermesra kanak-kanak dalam sistem keadilan. Pada masa yang, juga memastikan prosedur mesra kanak-kanak dilaksanakan pada bila-bila masa dan di mana-mana sahaja di mana kanak-kanak terlibat sebagai mangsa dalam sistem keadilan. Ini boleh dilakukan dengan:

1. Menginstitusikan inisiatif-inisiatif pengukuhan kapasiti sebagai sebahagian daripada kalendar latihan kerajaan. Ini akan memastikan sumber yang diperlukan terjamin dan peruntukan kewangan yang berkala dan berterusan diperuntukkan.
2. Membangunkan modul standard mengenai OCSEA dan langkah mesra kanak-kanak yang boleh digunakan oleh jurulatih. Ini juga boleh disepadukan dalam kurikulum latihan Institut Latihan Kehakiman dan Perundangan (ILKAP) dan Akademi Latihan Polis.
3. Kemudahan mesra kanak-kanak (sebagaimana yang dilaksanakan di mahkamah khas bagi Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak) harus disediakan untuk semua mahkamah yang melibatkan dengan kanak-kanak.⁴⁷ Kaedah-kaedah mahkamah yang digunakan dalam Barnahus231 model juga boleh diterokai untuk diterima pakai.

47. Lihat: Pusat mesra kanak-kanak untuk mangsa penderaan: [Barnahus](#).

Agensi kerajaan yang harus terlibat dalam pelaksanaan cadangan ini termasuklah badan kehakiman, Jabatan Peguam Negara, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Institut Latihan Kehakiman dan Perundangan, Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia, Polis Diraja Malaysia dan Kementerian Kesihatan.

5.5 Sokong semua mangsa kanak-kanak OCSEA dalam mengakses perkhidmatan sokongan termasuk perkhidmatan pendamping guaman dan perkhidmatan perubatan. Meningkatkan penggunaan perkhidmatan pendamping guaman dengan meningkatkan kesedaran perkhidmatan ini dalam kalangan profesional keadilan dan orang awam. Untuk perkhidmatan perubatan, laluan rujukan dari klinik daerah/komuniti ke Pusat Krisis Seheniti perlu diperkukuhkan dengan mengemas kini dan melatih semua kakitangan perubatan di klinik daerah dan komuniti menggunakan "Kementerian Kesihatan - Pusat Krisis Seheniti: Dasar dan Garis Panduan untuk Hospital".⁴⁸ Garis panduan ini menetapkan prosedur-prosedur operasi standard antara agensi untuk membimbing pekerja kesihatan apabila menyediakan perkhidmatan perubatan kepada mangsa kanak-kanak.

5.6 Mengguna pakai dan melaksanakan Strategi Keselamatan Siber Malaysia untuk 2020-2024, yang merangkumi inisiatif-inisiatif untuk meningkatkan pengetahuan dan kemahiran pegawai penguatkuasaan undang-undang dan profesional keadilan jenayah lain termasuk anggota badan kehakiman, berkenaan dengan jenayah siber.

Penjaga, guru dan perkhidmatan sokongan sosial⁴⁹

5.7 Menyediakan semua kakitangan yang bekerja dalam perkhidmatan sokongan sosial (termasuk profesional yang bekerja di institusi kesihatan, institusi pendidikan, institusi kebajikan sosial dan pusat pemulihan) dengan amalan terbaik berasaskan keterangan untuk bertindak balas. Ini boleh dilakukan dengan memasukkan maklumat tentang OCSEA ke dalam latihan perkhidmatan sosial perlindungan kanak-kanak sedia ada. Apabila kanak-kanak berani untuk mendapatkan bantuan, mereka yang akan diminta bantuan oleh kanak-kanak itu mesti dilengkapi dengan perkara yang sewajarnya untuk menyokong mereka.

Penguatkuasaan undang-undang

5.8 Meningkatkan keutamaan yang diberikan kepada OCSEA oleh pihak yang berkuasa politik dan jentera penguatkuasaan undang-undang apabila melabur dalam bakat dan sumber. Usaha untuk menunjukkan ancaman OCSEA di Malaysia mungkin membolehkan Bahagian D11/Unit Penyiasatan Malaysia Internet Crimes Against Children (MICAC) untuk menarik peruntukan tambahan yang diperlukan untuk memerangi jenayah ini dengan lebih berkesan.

5.9 Memperkukuh Unit Penyiasatan Malaysia Internet Crimes Against Children (MICAC) dengan kakitangan yang mencukupi dan kepakaran yang diperlukan untuk menangani OCSEA, dan menyambung semula ke pangkalan data International Child Sexual Exploitation yang dimiliki oleh INTERPOL. Bilangan kakitangan yang sedikit dalam unit penyiasatan ini memberi kesan negatif supaya kes-kes tidak dapat disegerakan dan pembinaan keterangan. Unit ini tidak mempunyai kakitangan yang optimum untuk mengendalikan jumlah CyberTips daripada NCMEC. Pasukan itu juga memerlukan pengukuhan dari segi kepakaran dan infrastruktur keselamatan siber. Wakil kerajaan dan profesional keadilan yang ditemu bual berpendapat bahawa latihan OCSEA bagi kakitangan penguatkuasaan undang-undang pada masa ini tidak mencukupi.

5.10 Memastikan kerjasama menegak dan mendatar rentas seksyen sebagai prasyarat kepada operasi yang berkesan dengan menggunakan prosedur operasi standard. Maklumat terhad tersedia pada unit sub-nasional tempatan. Walaupun Unit Siasatan Jenayah Internet Malaysia Terhadap Kanak-Kanak mempunyai kakitangan yang memberikan sokongan lapangan, INTERPOL tidak dapat menemu bual mereka.

5.11 Meningkatkan lagi kerjasama antarabangsa dalam kalangan agensi penguatkuasaan undang-undang. Walaupun kerjasama dan penyelarasan Malaysia dengan badan penguatkuasaan undang-undang antarabangsa adalah terpuji dan ia telah bekerjasama dengan jayanya dengan agensi penguatkuasaan undang-undang asing, terdapat skop untuk melanjutkan tahap kerjasama antarabangsa.

5.12 Sokongan psikologi untuk kakitangan Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC) dan unit lain yang berkaitan juga akan membantu meningkatkan keberkesanan mereka menjalankan penyiasatan tekanan dan berkhidmat kepada masyarakat.

48. The Ministry of Health Malaysia. (2015). [One Stop Crisis Centre: Policy and Guidelines for Hospitals](#).

49. Kerajaan, agensi antara kerajaan dan organisasi masyarakat sivil perlu menterjemah dan menyampaikan mesej ini kepada penjaga, guru dan kakitangan sokongan sosial.

5.13 Memastikan Unit Penyiasatan Malaysia Internet Crimes Against Children (MICAC) memainkan peranan yang bermakna dalam merangka, memuktamadkan dan melaksanakan dasar pencegahan termasuk Dasar dan Pelan Tindakan Perlindungan Kanak-kanak Kebangsaan yang akan datang untuk mendapat manfaat daripada kepentingan, penglibatan dan pelaburan kakitangannya dalam keselamatan digital kanak-kanak.

5.14 Seragamkan penggunaan Pusat Temuduga Kanak-kanak oleh pegawai-pegawai penguatkuasaan undang-undang semasa menemu bual mangsa kanak-kanak OCSEA dan bentuk penderaan seksual yang lain. Walaupun profesional keadilan jenayah yang ditemu bual untuk *Disrupting Harm* menjelaskan bahawa terdapat Pusat Temuduga Kanak-kanak di setiap negeri di Malaysia, mereka juga menunjukkan bahawa pusat ini tidak selalu digunakan.

Profesional keadilan

5.15 Pastikan profesional keadilan jenayah mempunyai pakej maklumat standard untuk diberikan kepada semua mangsa kanak-kanak dan penjaga mereka yang berkaitan dengan eksploitasi dan penderaan seksual kanak-kanak (termasuk OCSEA). Pakej tersebut hendaklah memaklumkan mangsa kanak-kanak dengan jelas tentang hak mereka termasuk hak mereka untuk mendapatkan pampasan dan membiasakan mereka dengan prosedur yang akan mereka hadapi. Ini akan membolehkan mangsa kanak-kanak dan penjaga mereka membuat keputusan termaklum.

5.16 Mengelakkan trauma semula yang berlaku apabila mangsa berulang kali dipanggil untuk memberikan maklumat semasa penyiasatan dan akibat pendedahan kepada pesalah semasa perbicaraan diadakan. Rakaman semula keterangan penuh saksi kanak-kanak sebelum perbicaraan, dalam persekitaran sensitif kanak-kanak, harus dipertimbangkan supaya kanak-kanak itu tidak perlu menghadiri perbicaraan.

5.17 Timbalan-Timbalan pendakwa raya mesti menyokong mangsa untuk mendapatkan pampasan dengan memastikan mereka mengemukakan permohonan untuk mendapatkan pampasan di mahkamah. Menurut profesional keadilan jenayah yang ditemu bual untuk *Disrupting Harm*, timbalan pendakwa raya bertanggungjawab untuk mengemukakan permohonan pampasan kepada mahkamah bagi pihak mangsa, tetapi mereka tidak selalu berbuat demikian. Tanpa adanya permohonan ini, mahkamah tidak boleh memerintahkan pesalah untuk membayar pampasan kepada mangsa OCSEA.

PENEMUAN 6

Walaupun perundangan, dasar dan piawaian sedia ada di Malaysia termasuk peruntukan yang berkaitan dengan OCSEA, termasuk peruntukan kukuh berkenaan penyiasatan dan pendakwaan yang bermesra kanak-kanak, sokongan untuk melaksanakan piawaian tersebut di seluruh negara dan pembaharuan perundangan selanjutnya diperlukan untuk memastikan tindak balas yang menyeluruh terhadap OCSEA.

Kerajaan

6.1 Walaupun peruntukan mengenai bahan penderaan seksual kanak-kanak boleh digunakan dalam kes penderaan seksual kanak-kanak melalui live-streaming, undang-undang perlu dipinda untuk **menjenayahkan penderaan seksual kanak-kanak secara langsung sebagai satu kesalahan yang berasingan dan berbeza.**

6.2 **Kembangkan peruntukan sedia ada yang menjenayahkan mana-mana orang yang ugut untuk menggunakan CSAM** untuk merujuk secara khusus kepada tindakan menggunakan bahan tersebut untuk mengekstrak kandungan seksual atau faedah lain daripada kanak-kanak iaitu tindakan peras ugut untuk seksual kanak-kanak yang dilakukan/difasilitasi dalam persekitaran dalam talian.

6.3 Memperkukuh pelaksanaan Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017 dengan memantau pelaksanaannya bagi mengenal pasti dan menangani sebarang halangan yang menghalang keberkesanannya. Penemuan-penemuan daripada *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa kes-kes OCSEA kadangkala didakwa di bawah peruntukan yang menjenayahkan homoseksualiti (seksyen-seksyen 377A dan 377B Kanun Keseksaan) dan bukannya di bawah peruntukan berkaitan Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017. Agensi Kerajaan yang sepatutnya mengetuai pelaksanaan cadangan ini ialah Jabatan Peguam Negara.

6.4 Meminda undang-undang untuk memastikan bahawa peruntukan yang menetapkan umur persetujuan seksual adalah konsisten merentas semua perundangan dan terpakai sama rata kepada kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak perempuan. Pengecualian bagi umur yang hampir perlu disediakan untuk hubungan seksual secara suka sama suka antara remaja.

6.5 Meminda undang-undang untuk memastikan kanak-kanak dikecualikan daripada liabiliti jenayah bagi penjana kandungan seksual secara sendiri.

6.6 Memasukkan peruntukan dalam undang-undang yang melarang pesalah seks daripada memegang jawatan yang melibatkan atau memudahkan hubungan dengan kanak-kanak dan memperkenalkan pemeriksaan wajib terhadap pendaftaran pesalah seks.

6.7 Pertimbangkan pindaan undang-undang untuk menyelaraskan dengan konvensyen antarabangsa yang menawarkan panduan yang sangat baik untuk menangani isu ini – seperti Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Abuse (Konvensyen Lanzarote) dan Convention on Cybercrime (Konvensyen Budapest) yang diterima pakai oleh Majlis Eropah. Walaupun konvensyen ini adalah komitmen serantau untuk negara anggota Majlis Eropah, panduan yang mereka berikan tentang OCSEA sangat relevan. Walaupun mungkin tidak diperlukan bagi negeri di luar wilayah ini untuk mematuhi konvensyen ini, ia adalah ukuran berguna bagi rangka kerja undang-undang negara yang berkaitan dengan OCSEA dan ia terbuka untuk penyertaan oleh negara yang bukan ahli Majlis Eropah.

6.8 Memastikan pewujudan pelan hala tuju ke arah pelaksanaan Dasar dan Pelan Tindakan Kanak-kanak Negara yang dikemas kini di bawah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat. Berikutan semakan berterusan Pelan Tindakan Perlindungan Dalam Talian Kanak-kanak (2015–2020) dan perlindungan kanak-kanak dan dasar pembangunan kanak-kanak lain, seperti Dasar Perlindungan Kanak-Kanak Kebangsaan 2009 dan Dasar Kanak-Kanak Kebangsaan 2009, pelan tindakan/roadmap mengenai perlindungan kanak-kanak dalam talian harus merangkumi mekanisme penyelarasan dengan pihak berkepentingan yang berkaitan dan rancangan pemantauan dan penilaian. Pelan tindakan yang dicadangkan tersebut boleh membina garis panduan serantau dan global sedia ada seperti Model WePROTECT Response Kebangsaan dan Pelan Tindakan Serantau ASEAN.

6.9 Menyokong pelaksanaan dasar sedia ada mengenai perlindungan kanak-kanak dan pembangunan kanak-kanak dengan memperuntukkan sumber kewangan dan manusia yang diperlukan untuk pelaksanaannya dan membina kapasiti agensi kerajaan yang berkaitan untuk peranan masing-masing dalam melaksanakan dasar ini. Wakil kerajaan yang ditemu bual menunjukkan bahawa cabaran utama yang dihadapi oleh agensi-agensinya kerajaan dalam pelaksanaan dasar adalah sumber kewangan yang terhad dan kekurangan kakitangan terlatih untuk melaksanakan dasar dan rancangan dengan berkesan. Telah ditekankan bahawa, secara amnya, pelbagai dasar yang berkaitan dengan perlindungan kanak-kanak dan pembangunan kanak-kanak tidak dimasukkan secukupnya dalam keputusan kerajaan. Agensi kerajaan yang sepatutnya terlibat dalam pelaksanaan saranan ini termasuklah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Kementerian Kewangan, Kementerian Pendidikan, Kementerian Kesihatan dan Jabatan Peguam Negara.

6.10 Sertai WePROTECT Global Alliance dan gunakan [Model Tindak Balas Kebangsaan untuk Mencegah dan Menangani Eksploitasi dan Penderaan Seksual Kanak-kanak](#) untuk membantu mengatur maklum balas kebangsaan terhadap OCSEA. Model adalah sumber yang berharga untuk kerajaan dalam meningkatkan tahap tindak balas mereka.

Agensi kerajaan yang harus terlibat dalam pelaksanaan saranan ini termasuk Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat serta Cybersecurity Malaysia.

